

Roda, projectes educatius i ambientals

“Avançar cap a la sostenibilitat implica una visió holística que integri tots els àmbits de la societat i els seus actors”

Les evidències que ens mostren la necessitat de caminar cap a unes ciutats més sostenibles, cada dia es fan més presents (contaminació atmosfèrica, generació de residus, canvi climàtic...). La ciutat de Barcelona va emprendre aquest camí amb l'adhesió a la **Carta d'Aalborg** el 1995 i el posterior **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2002-2012**. Però per tal d'abordar aquests reptes, la comunicació i l'Educació Ambiental es converteixen en elements indispensables per generar aquests canvis i augmentar el grau de consciència social.

Així doncs, amb l'objectiu de reflexionar i generar debat, entomem els següents reptes marcats per a la ciutat de Barcelona, a través dels deu punts del **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2012-2022**, i posem el focus en aquelles entitats i pràctiques que avui en dia contribueixen a la sostenibilitat ambiental i social.

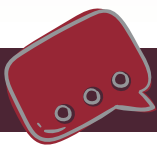
Roda, projectes educatius i ambientals ofereix serveis i desenvolupa projectes que encaixen en el **primer punt** del Compromís: **Biodiversitat: del verd urbà a la renaturalització de la ciutat**. La seva diversificació els permet arribar a molts sectors de la societat diferents i això “facilita realitzar una tasca educativa i de conscienciació en totes les franges d'edat”, asseguren. A més, en alguns casos el contacte amb les persones participants s'allarga en el temps ja que assisteixen de forma regular a les activitats i han comprovat que “això afavoreix el desenvolupament de la consciència ecològica”.

Les pràctiques que desenvolupa Roda giren al voltant de la renaturalització, fomentant la creació d'hortos urbans ecològics a nivell particular, amb entitats o en centres educatius i equipaments; el coneixement de la biodiversitat urbana i l'entorn, amb rutes per Collserola; programes específics en centres educatius, com per exemple Escoles+Sostenibles i Barcelona+Sostenible; el foment del compostatge i finalment la participació en fires i esdeveniments relacionats amb el medi ambient, la sostenibilitat, l'agricultura urbana i la sobirania alimentària.

Tanmateix, tal i com s'indica en aquest apartat del **Compromís** “encara tenim molts reptes pendents. Hem de fer que la natura penetri i interactui amb la ciutat” i en aquest sentit des de Roda participen de la implementació d'aquestes pràctiques, canvis i compromisos que es tradueixen en accions concretes.

L'apartat sobre **Biodiversitat** del Compromís continua: “Hem d'entendre el verd com una infraestructura ecològica que relliga urbs i territori, i que aporta serveis ambientals i socials. Hem de renaturalitzar la ciutat, estenent el verd i la biodiversitat a tots els seus racons i de manera equitativa, i aprofitant totes les oportunitats d'espai (cobertes, murs, balcons, terrasses, espais temporalment desocupats, etc.). Hem de salvaguardar i posar en valor els retalls d'ecosistemes naturals que encara sobreviuen dins la ciutat”.

Per tot això, a Roda tenen clar que “avançar cap a la sostenibilitat implica una visió holística que integri tots els àmbits de la societat i els seus actors, i que les accions de cadascun d'ells interaccionin de forma sinèrgica per avançar i assolir nous reptes”. I tal i com conclou el primer apartat del Compromís: “Ens cal apreciar més la natura amb la qual convivim a la ciutat”.

De la teoria a la pràctica

Una pràctica del vostre dia a dia que contribueixi a la sostenibilitat?

Treballar en un hort urbà ecològic amb un grup de gent gran.

Amb l'educació ambiental aconseguirem....

...veure el dia a dia de la nostra vida particular, social i laboral d'una forma més optimista alhora que exigent per afrontar nous reptes.

Un repte assolit?

Arribar a diferents col·lectius socials per apropar-los a temes de medi ambient i sostenibilitat.

Un repte pendent?

Contribuir encara més a millorar la qualitat de vida a les ciutats.

Organitza:

Amb el suport de:

Ajuntament de
Barcelona

Col·lectiu

Superilla
Poblenou

**Col·lectiu
Superilla
del Poblenou**

“Estar al carrer parlant i gaudint tranquil·lament és quelcom molt necessari i a la vegada desconegut a la ciutat de Barcelona”

Les evidències que ens mostren la necessitat de caminar cap a unes ciutats més sostenibles, cada dia es fan més presents (contaminació atmosfèrica, generació de residus, canvi climàtic...). La ciutat de Barcelona va emprendre aquest camí amb l'adhesió a la **Carta d'Aalborg** el 1995 i el posterior **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2002-2012**. Però per tal d'abordar aquests reptes, la comunicació i l'Educació Ambiental es converteixen en elements indispensables per generar aquests canvis i augmentar el grau de consciència social.

Així doncs, amb l'objectiu de reflexionar i generar debat, entomem els següents reptes marcats per a la ciutat de Barcelona, a través dels deu punts del **Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022**, i posem el focus en aquelles entitats i pràctiques que avui en dia contribueixen a la sostenibilitat ambiental i social.

El **Col·lectiu Superilla del Poblenou** està format per un grup heterogeni de persones “amb l'objectiu comú de participar activament en aquest projecte de co-creació des de les nostres necessitats i els nostres desitjos com a usuaris”, afirmen. Aquesta iniciativa respon directament a les línies d'acció marcades al **punt 2** del Compromís: **Espai públic i mobilitat: del carrer per circular al carrer per viure-hi**. La diagnosi d'aquest apartat detalla que “Barcelona ha aconseguit recuperar més de 74,5 hectàrees d'espai per a vianants, gràcies a la creació de superilles, la recuperació de sòls industrials, la rehabilitació de nuclis antics, el soterrament d'infraestructures i l'obertura d'interiors d'illa de l'Eixample i patis d'escola”.

En conseqüència, “ara tenim nous parcs infantils on abans hi havia cruïlles per a què els cotxes hi aparquessin i hi circuïessin”, expliquen des del Col·lectiu Superilla del Poblenou i coincideixen en afirmar que aquest ha estat un “nou espai guanyat a les persones”. Justament ha estat el canvi en la configuració de l'espai públic el que ha fet prendre consciència del mateix espai, abans reservat únicament a vehicles, i dels propis costums.

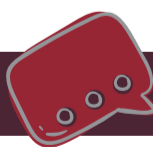
L'impacte d'aquest canvi urbanístic, en què hi ha una restricció o prohibició de la circulació de vehicles en determinats carrers, és visible i es pot experimentar fàcilment si hi vas. Tot i que des del col·lectiu afirmen que per manca de coneixement o informació el projecte pot generar rebuig, el cert és que “quan la gent s'apropa i coneix la Superilla de primera mà se n'adona que estar al carrer parlant i gaudint tranquil·lament és quelcom molt necessari i a la vegada desconegut a la ciutat de Barcelona”. I continuen: “El simple fet de poder-se trobar al carrer fa que augmenti l'arrelament al barri, el sentiment de formar part d'un espai concret de la ciutat”.

Quan aquestes iniciatives han estat impulsades des de l'Administració les han rebut “de forma positiva quan impliquen poder organitzar més activitats al carrer i gaudir del nou espai públic, és a dir, quan faciliten el nostre objectiu”. Però, al mateix temps, mostren recel quan els canvis impulsats han comportat “perdre espai segur per a la ciutadania”.

Amb la voluntat de fer arribar aquesta consciència de l'espai públic als infants i treballar des de l'Educació Ambiental, el Col·lectiu mostra el seu interès de “disposar d'un espai com les Jugateques ambientals, on poder tenir material per a jocs i informació diversa sobre el medi ambient”.

A més, tenen clar que “per assolir els nostres objectius, serà més fàcil sumant l'esforç i els gestos de molta altra gent que treballa en línies similars” i per això formen part de la Coordinadora d'Entitats del Poblenou i són entitat sòcia de la Taula de l'Eix Pere IV.

Així doncs, tal i com anuncia l'apartat **Espai públic i mobilitat: del carrer per circular al carrer per viure-hi** del **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2002-2012**: “Cal, per tant, continuar treballant conjuntament per fer la mobilitat més sostenible a escala metropolitana, reduint-ne les externalitats i fent-la més saludable, segura i eficient. Hem d'avançar en la cultura de l'espai públic compartit, i revertir la predominança del cotxe”.

De la teoria a la pràctica

Una pràctica del vostre dia a dia que contribueixi a la sostenibilitat?

Difusió mitjançant xarxes socials, xerrades i entrevistes d'un nou model de ciutat on les persones tinguin més espais per al gaudi a la via pública.

Amb l'educació ambiental aconseguirem...

... prendre consciència de com disminuir el nostre impacte negatiu en el planeta.

Un repte assolit?

Parcs infantils on abans hi havia espai desaprofitat per als vehicles a motor.

Un repte pendent?

Reducció de les velocitats de circulació del trànsit motoritzat.

Organitza:

Amb el suport de:

**Ajuntament de
Barcelona**

Fundació Futur

“Apostem per oferir una solució sostenible de debò”

Les evidències que ens mostren la necessitat de caminar cap a unes ciutats més sostenibles, cada dia es fan més presents (contaminació atmosfèrica, generació de residus, canvi climàtic...). La ciutat de Barcelona va emprendre aquest camí amb l'adhesió a la **Carta d'Aalborg** el 1995 i el posterior **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2002-2012**. Però per tal d'abordar aquests reptes, la comunicació i l'Educació Ambiental es converteixen en elements indispensables per generar aquests canvis i augmentar el grau de consciència social.

Així doncs, amb l'objectiu de reflexionar i generar debat, entomem els següents reptes marcats per a la ciutat de Barcelona, a través dels deu punts del **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2012-2022**, i posem el focus en aquelles entitats i pràctiques que avui en dia contribueixen a la sostenibilitat ambiental i social.

La **Fundació Futur** es va crear el 1996 “amb la missió de generar un impacte positiu en la societat mitjançant la formació i la reinserció de persones en una situació de vulnerabilitat en tasques de producció i comercialització de productes alimentaris”. I els seus valors i accions encaixen en el **punt 3** del Compromís: **Qualitat ambiental i salut: dels estàndards a l'excel·lència**. En la diagnosi d'aquest apartat s'explica que els darrers anys “ha augmentat l'oferta de productes ecològics, que, a més, s'han començat a introduir en els menjadors escolars i en alguns serveis de càtering i restauració”.

Aquest és el cas de la Fundació Futur, ja que “l'entitat aposta per fomentar l'economia social i el cooperativisme forjat amb valors compartits i amb una política de desenvolupament agroalimentària i agroambiental”, asseguren. Amb la seva tasca, contribueixen a “fomentar i prestigiar la producció i el comerç dels aliments més saludables” tal i com s'especifica en les línies d'acció del **punt 3** del **Compromís** i com també indiquen aquestes línies contribueixen a “generalitzar-ne l'ús en menjadors escolars i comunitaris (residències, hospitals, etc.)”.

Mitjançant la divulgació de l'alimentació saludable, ajuden a crear consciència ecològica i fomenten una restauració sostenible amb una economia circular.

Així doncs, tal i com explica la mateixa Fundació Futur, a través de quatre eixos (alimentari, ambiental, justícia social i educació i formació), “treballem dia a dia per construir un model alimentari sa i sostenible que generi un triple impacte positiu en la societat: social, econòmic i mediambiental” i també “apostem pel futur. Apostem per oferir una solució sostenible de debò”.

De la teoria a la pràctica

Una pràctica del vostre dia a dia que contribueixi a la sostenibilitat?

Un ús eficient de l'aigua de reg, una fertilització exclusivament orgànica, un sòl cultivat a poca fondària, manteniment de cobertes vegetals i tanques verdes per a refugi i aliment de la fauna, ús de trampes, extractes de plantes i fitosanitaris d'origen natural no genèrics, compostatge dels residus orgànics que es generen al camp, ús de varietats tradicionals per a poder reproduir la llavor i ressemar, anàlisi de sòls i aigües com a indicadors per al seguiment de la salut de l'aigua i del sòl i per a una fertilització equilibrada que redueixi al màxim la contaminació per nitrats dels aqüífers i cursos d'aigua. Posar recipients amb aigua perquè beguin els ocells, construcció d'un hotel d'insectes. Ús de caixes i envasos de paper, cartró o fusta en detriment del plàstic. Maneig ecològic de la flor ornamental.

Amb l'educació ambiental aconseguirem...

...persones CONSCIENTS del valor dels recursos naturals i dels serveis ecosistèmics gratuïts dels que gaudim i que ens són imprescindibles per la vida i per tant tindrem l'oportunitat de fer un canvi real cap a la sostenibilitat del planeta.

Un repte assolit?

Hem aconseguit en gran part reduir al màxim l'ús d'energia no renovable que fa falta introduir a la explotació per treure el producte.

Un repte pendent?

Ser un referent i un motor per a la dinamització del territori a nivell socioeconòmic, atreure a més persones a les que sensibilitzar i ensenyar com es pot produir i consumir de forma responsable. Tendir cada cop més a residu 0.

Organitza:

Amb el suport de:

**Ajuntament de
Barcelona**

& Tarpuna

Una cooperativa
d'iniciatives sostenibles

Cooperativa Tarpuna

“Només col·laborant i transformant els participants en actors implicats es pot generar el potencial creatiu necessari per resoldre els reptes socials que ens planteja la societat actual”

Les evidències que ens mostren la necessitat de caminar cap a unes ciutats més sostenibles, cada dia es fan més presents (contaminació atmosfèrica, generació de residus, canvi climàtic...). La ciutat de Barcelona va emprendre aquest camí amb l'adhesió a la **Carta d'Aalborg** el 1995 i el posterior **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2002-2012**. Però per tal d'abordar aquests reptes, la comunicació i l'Educació Ambiental es converteixen en elements indispensables per generar aquests canvis i augmentar el grau de consciència social.

Així doncs, amb l'objectiu de reflexionar i generar debat, entomem els següents reptes marcats per a la ciutat de Barcelona, a través dels deu punts del **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2012-2022**, i posem el focus en aquelles entitats i pràctiques que avui en dia contribueixen a la sostenibilitat ambiental i social.

La **Cooperativa Tarpuna** du a terme projectes que són "accions d'acompanyament i apoderament de la ciutadania i joves en els diversos vectors ambientals sigui energia, residus, el verd urbà, la fabricació social, etc. Tots amb una forta dimensió ambiental i social". Les seves accions en l'àmbit de l'acompanyament, l'assessorament i la conscienciació energètica encaixen amb el **punt 4** del Compromís: **Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero: de la Barcelona tecnològica a la Barcelona intel·ligent**. Aquest apartat especifica: "Tot i haver reduït en els últims deu anys la intensitat energètica i haver multiplicat per més de vint la producció d'energies renovables a la ciutat, encara ens queda molt a fer per estendre una nova cultura de l'energia".

En aquest sentit, els tallers d'apoderament energètic per a centres educatius, organitzacions i ciutadania de Tarpuna contribueixen a construir aquesta cultura i "una ciutat pensada per a les persones, eficient en el consum de recursos i generadora de talent", tal i com apunta el Compromís. "Utilitzem una aplicació web online d'anàlisi personalitzat per veure què afecta el consum, com optimitzar la factura, quines mesures d'estalvi es poden aplicar, etc.", expliquen membres de la cooperativa. A més, especifiquen: "Acompanyem la ciutadania en la fabricació digital d'un aparell mesurador de consum i dades ambientals que un cop autoinstal·lat a la llar permet el monitoratge energètic".

A més, els tallers dirigits als centres educatius on treballen conjuntament amb el professorat per dissenyar propostes basades en projectes, a mida de la comunitat escolar, "pretenen incorporar el vector social de l'energia a l'etapa d'educació secundària", asseguren.

Per a Tarpuna "més enllà del que fem és important el com ho fem i el per què" i per tant "és important que el que generem a través de la fabricació digital es pugui compartir, copiar adaptar o transformar. Per això els aparells estan subjectes a la llicència de Reconeixement-NoComercial-CompartirIgual 4.0 Internacional de Creative Commons".

Tot plegat contribueix a construir i desenvolupar la consciència ecològica a diversos àmbits de la societat, malgrat tenen clar "que només col·laborant i transformant els participants en actors implicats es pot generar el potencial creatiu necessari per resoldre els reptes socials que ens planteja la societat actual".

Tot i això, reconeixen que no sempre és fàcil fer arribar aquestes pràctiques i accions a sectors amplis de la ciutadania ja que cal competir amb la saturació d'informació de la societat actual. Per això, aposten per "crear sinergies amb d'altres cooperatives o organitzacions, teixint comunitat" perquè creuen que "les pràctiques o accions concretes només poden ser transformadores de la realitat si neixen a proposta de la gent, estan arrelades en el territori i donen resposta a reptes comunitaris concrets".

Tarpuna es mostra oberta a les propostes que sorgeixen a nivell institucional però afirmen: "la nostra experiència ens diu que si les propostes no estan treballades a nivell dels participants a qui van dirigides costa que acabin arrelant". I tot i que fins ara han tingut més relació amb el sector públic que amb el privat asseguren que estan intentant crear més sinergies amb aquest últim com a actor que també cal interpel·lar per contribuir a assolir els reptes de la sostenibilitat mediambiental i social, com per exemple aconseguir una **Ciutat eficient, productiva i d'emissions zero: de la Barcelona tecnològica a la Barcelona intel·ligent**.

De la teoria a la pràctica

Una pràctica del vostre dia a dia que contribueixi a la sostenibilitat?

Reduir residus, reutilitzar i comprar de comerç just i de proximitat.

Amb l'educació ambiental aconseguirem...

...agafar consciència que estem formant part d'un ecosistema amb funcionament cíclic i circular i només podem sobreviure si ens en sentim part.

Un repte assolit?

Que tots els nostres projectes relacionin vectors ambientals i socials i estiguin co- liderats per la ciutadania o entitats a qui van dirigits

Un repte pendent?

Millorar la sostenibilitat respecte l'ús del cotxe a la cooperativa i realitzar un pla de mobilitat sostenible.

Organitza:

Amb el suport de:

Ajuntament de
Barcelona

Cooperativa Opcions

“La nostra petjada ecològica pot variar molt en funció de les nostres decisions de consum”

Les evidències que ens mostren la necessitat de caminar cap a unes ciutats més sostenibles, cada dia es fan més presents (contaminació atmosfèrica, generació de residus, canvi climàtic...). La ciutat de Barcelona va emprendre aquest camí amb l'adhesió a la **Carta d'Aalborg** el 1995 i el posterior **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2002-2012**. Però per tal d'abordar aquests reptes, la comunicació i l'Educació Ambiental es converteixen en elements indispensables per generar aquests canvis i augmentar el grau de consciència social.

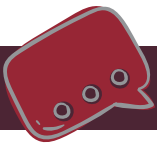
Així doncs, amb l'objectiu de reflexionar i generar debat, entomem els següents reptes marcats per a la ciutat de Barcelona, a través dels deu punts del **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2012-2022**, i posem el focus en aquelles entitats i pràctiques que avui en dia contribueixen a la sostenibilitat ambiental i social.

La Cooperativa Opcions treballa en l'impuls del consum conscient i les seves accions encaixen en el **punt 5** del Compromís: **Ús racional dels recursos: de la societat del consum al consum responsable**. Així doncs, asseguren que “des de l'àmbit del consum, és fàcil establir connexions entre el nostre dia a dia i la crisi ecològica. La manera com satisfem les nostres necessitats està estretament lligada amb l'impacte ambiental del nostre dia a dia”. A més, defensen que “la nostra petjada ecològica pot variar molt en funció de les nostres decisions de consum”.

Un exemple d'aquestes pràctiques, que també fomenten des d'Opcions, és la idea de satisfer les necessitats sense haver d'adquirir els objectes en propietat. És a dir, accedint al seu ús, a través del préstec o compartint, ja que així “promovem un ús eficient dels recursos”. La tasca de divulgació d'aquesta cooperativa contribueix a fer arribar aquestes accions i idees a amplis sectors de la societat. En aquest sentit, asseguren: “Des d'Opcions transmetem un missatge positiu, d'esperança, perquè pensem que de manera contrària, podem generar angoixa i bloquejar la capacitat de resposta de les persones. També ens esforçem per donar recursos fàcils i pràctics per incorporar a les nostres vides. A través del consum, donem eines per contribuir a la sostenibilitat”.

Pel que fa a les declaracions institucionals que promouen pràctiques sostenibles, des d'Opcions tenen com a repte traduir-les en crides a l'acció fàcils d'assumir per la ciutadania. Així doncs creuen que “el paper de les institucions polítiques pot ser decisiu per trencar tendències. I és evident que els agents productius també han d'apostar per un canvi de model”.

Tal i com explica el punt 5 del **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2002-2012**, “hem avançat col·lectivament en la reducció del consum de materials, l'ús de productes ambientalment més correctes, el consum responsable i l'intercanvi de béns i serveis”. Però encara queda molt camí per recórrer. I en paraules de la cooperativa Opcions: “Si bé el consum conscient és una eina molt poderosa per aconseguir viure més d'acord amb els principis de la sostenibilitat i, per tant, pot ser una gran font de satisfacció personal, creiem que és imprescindible portar el consum a l'àmbit col·lectiu”.

De la teoria a la pràctica

Una pràctica del vostre dia a dia que contribueixi a la sostenibilitat?

La compra a granel per minimitzar els residus.

Amb l'educació ambiental...

...hem aconseguit que la problemàtica dels plàstics i de l'oli de palma, per posar dos exemples, hagin passat a ser temes importants per a moltes persones.

Un repte assolit?

Com a cooperativa, hem aconseguit que molta gent vegi en el consum conscient una oportunitat per viure més bé alhora que contribueix a la sostenibilitat.

Un repte pendent?

Que cada vegada més persones se sumin al consum conscient i practiquin les seves tres claus: consumir menys, consumir sense comprar i comprar amb criteri.

Organitza:

Amb el suport de:

Ajuntament de
Barcelona

BALANÇ SOCIAL

Comissió de Balanç Social de la XES

“Intentem generar dinàmiques d'intercooperació per tal que siguin les pròpies organitzacions de l'ESS les que ajudin a d'altres entitats a complir els compromisos de millora”

Les evidències que ens mostren la necessitat de caminar cap a unes ciutats més sostenibles, cada dia es fan més presents (contaminació atmosfèrica, generació de residus, canvi climàtic...). La ciutat de Barcelona va emprendre aquest camí amb l'adhesió a la **Carta d'Aalborg** el 1995 i el posterior **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2002-2012**. Però per tal d'abordar aquests reptes, la comunicació i l'Educació Ambiental es converteixen en elements indispensables per generar aquests canvis i augmentar el grau de consciència social.

Així doncs, amb l'objectiu de reflexionar i generar debat, entomem els següents reptes marcats per a la ciutat de Barcelona, a través dels deu punts del **Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022**, i posem el focus en aquelles entitats i pràctiques que avui en dia contribueixen a la sostenibilitat ambiental i social.

La comissió de **Balanç Social** de la **XES** (Xarxa d'Economia Solidària) s'encarrega de conceptualitzar i desenvolupar una eina de "rendició de comptes i mesura d'impacte social, ambiental i de bon govern" que encaixa perfectament amb el **punt 6** del Compromís: **Bon govern i responsabilitat social: de la intervenció sectorial a la coordinació efectiva**. Aquesta eina que fan servir és el propi Balanç social que "avalua de forma sistemàtica, objectiva i periòdica sis grans característiques de tota empresa o entitat que vulgui ser socialment responsable: la democràcia, la igualtat, el compromís ambiental, el compromís social, la qualitat laboral i la qualitat professional".

Tal i com s'indica en aquest apartat del **Compromís**, les empreses i entitats que "incorporen criteris de bon govern i responsabilitat social en el seu funcionament busquen assolir la prosperitat social i el benefici col·lectiu, preservant l'interès general per sobre dels interessos particulars i procurant les millors condicions de qualitat de vida per als treballadors i els col·laboradors, les seves famílies i la societat en general". Així doncs a través del Balanç social, les organitzacions poden utilitzar els resultats per millorar internament i tal i com afirmen des de la comissió: "Ens permet tenir dades agregades dels estàndards ètics de l'Economia Solidària i del Mercat Social".

L'objectiu d'assolir el **Bon govern i la responsabilitat social** en empreses i organitzacions és un repte de futur, ja que segons la diagnosi d'aquest apartat del **Compromís** es pretén "introduir i integrar aquests conceptes i que els aspectes intangibles (més enllà dels purament financers: els ambientals, els socials, la reputació, el capital intel·lectual, etc., que interessin a tots els grups amb els quals es relaciona) passin a formar part del valor de l'organització".

En aquest sentit, "intentem generar dinàmiques d'intercooperació per tal que siguin les pròpies organitzacions de l'ESS (Economia Social i Solidària) les que ajudin a d'altres entitats a complir els compromisos de millora", conclou la comissió de Balanç Social de la XES.

Organitza:

Amb el suport de:

Ajuntament de
Barcelona

Associació Social Andròmines

“L’educació ambiental és una peça clau per fer protagonista a la ciutadania de la millora ambiental i social del seu entorn”

Les evidències que ens mostren la necessitat de caminar cap a unes ciutats més sostenibles, cada dia es fan més presents (contaminació atmosfèrica, generació de residus, canvi climàtic...). La ciutat de Barcelona va emprendre aquest camí amb l'adhesió a la **Carta d'Aalborg** el 1995 i el posterior **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2002-2012**. Però per tal d'abordar aquests reptes, la comunicació i l'Educació Ambiental es converteixen en elements indispensables per generar aquests canvis i augmentar el grau de consciència social.

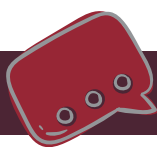
Així doncs, amb l'objectiu de reflexionar i generar debat, entomem els següents reptes marcats per a la ciutat de Barcelona, a través dels deu punts del **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2012-2022**, i posem el focus en aquelles entitats i pràctiques que avui en dia contribueixen a la sostenibilitat ambiental i social.

L'Associació Social Andròmines treballa contra l'exclusió social i la protecció del medi ambient, objectius que queden emmarcats en el **punt 7** del Compromís del qual en són signants: **Benestar de les persones: de la ciutat acollidora a la societat cohesionada**. Tal i com explica aquest apartat: “Una ciutat sostenible no pot existir sense una comunitat cohesionada, que pugui prendre part de manera equitativa en el desenvolupament econòmic i en el progrés social, amb igualtat d'oportunitats i assegurant el benestar”. En aquest sentit a Andròmines aposten per “la integració de persones en situació d'exclusió a partir de la formació, el treball i la creació d'espais i activitats que protegeixin el medi ambient i fomentin l'autonomia de les persones”.

La intersecció d'aquestes dues vessants, preocupació pel medi ambient i lluita contra l'exclusió, es converteix en una manera de crear consciència ecològica. “Des de l'associació social Andròmines ens resulta molt gratificant, poder formar part de la formació i sensibilització ambiental de les persones a qualsevol edat”, afirmen. I afegeixen que des dels seus inicis creuen “que l'educació ambiental és una peça clau per fer protagonista a la ciutadania de la millora ambiental i social del seu entorn”.

Quan els compromisos ambientals s'impulsen a nivell institucional, com és el cas del **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2012-2022**, asseguren: “Estem encantades d'estar en contacte directe amb les institucions de la ciutat per poder assolir els objectius necessaris per aconseguir una millora ambiental”. Tan és així que treballen de manera col·laborativa amb l'Ajuntament de Barcelona, com a organització membre de la Xarxa Barcelona+Sostenible, i participant activament en les reunions periòdiques en el grup de treball de residus. A Andròmines creuen que “l'educació ambiental ha d'impulsar processos orientats al canvi d'hàbits de consum, malbaratament alimentari, transport, energètics, etc.” i per això veuen necessari el treball conjunt d'organitzacions, entitats i institucions per “poder donar resposta a les necessitats ambientals de la nostra ciutat. I així posar rumb cap un model de ciutat cohesionada i sostenible”.

Per tal de difondre la seva tasca i promoure aquesta consciència aposten per utilitzar les xarxes socials, en ocasions amb l'ajuda d'influenciadors sensibles amb el tema. Així doncs, per seguir aprofundint en la feina de l'Associació Andròmines cap al **Benestar de les persones** podeu seguir les seves xarxes social i consultar el seu [web](#).

De la teoria a la pràctica

Una pràctica del vostre dia a dia que contribueixi a la sostenibilitat?

La recuperació diària de residus a través de la reutilització gràcies a la nostra botiga de segon mà a Montcada i Reixac.

Amb l'educació ambiental aconseguirem...

...una societat compromesa amb la protecció del medi ambient i transformar el nostre entorn en un espai sostenible.

Un repte assolit?

Durant el 2017 hem aconseguir arribar a través de la sensibilització ambiental a 9.964 persones.

Un repte pendent?

Duplicar o triplicar aquesta xifra el proper any.

Organitza:

Amb el suport de:

Ajuntament de
Barcelona

vanAPEDAL

“S'està fent feina que va calant i a poc a poc s'aconsegueixen canvis que tenen repercussió mediambiental”

Les evidències que ens mostren la necessitat de caminar cap a unes ciutats més sostenibles, cada dia es fan més presents (contaminació atmosfèrica, generació de residus, canvi climàtic...). La ciutat de Barcelona va emprendre aquest camí amb l'adhesió a la **Carta d'Aalborg** el 1995 i el posterior **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2002-2012**. Però per tal d'abordar aquests reptes, la comunicació i l'Educació Ambiental es converteixen en elements indispensables per generar aquests canvis i augmentar el grau de consciència social.

Així doncs, amb l'objectiu de reflexionar i generar debat, entomem els següents reptes marcats per a la ciutat de Barcelona, a través dels deu punts del **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2012-2022**, i posem el focus en aquelles entitats i pràctiques que avui en dia contribueixen a la sostenibilitat ambiental i social.

L'**empresa d'eco-logística i de mobilitat sostenible vanAPEDAL** distribueix mercaderies a la ciutat de Barcelona amb tricicles elèctrics de càrrega. Un model de distribució molt acord amb el **punt 8** del Compromís del qual en són signants: **Progrés i desenvolupament: de la preocupació per la sostenibilitat a una economia que s'hi fonamenti**. Aquest apartat se centra en la manera d'afrontar “el gran repte de superar la crisi econòmica al mateix temps que l'energètica i la climàtica: és indispensable que el preu de les coses internalitzi els costos socials i ambientals, i que progressem cap a la descarbonització de l'economia”. I precisament aquest últim aspecte, la descarbonització, és la base d'aquesta empresa.

Des de vanAPEDAL van veure que l'increment d'empreses que operen a través d'internet fa que augmenti el volum de distribució de mercaderia i per tant augmenta el nombre de vehicles destinats a aquest ús, és a dir, “que augmenta el problema contaminant”, afirmen. A la diagnosi del **punt 8** del **Compromís Ciutadà** també es subratlla que “els serveis i el comerç tenen un paper predominant en l'economia de la ciutat”. Per aquest motiu l'empresa va decidir apostar per vehicles no contaminants i més petits, tant per la necessitat de circular pels carrers de la ciutat com pel canvi del tipus de mercaderies, fruit de la implantació de grans empreses de compra online.

Aquest canvi de paradigma de l'economia, asseguren, que ha fet possible el canvi a vehicles no-contaminants. I per a l'empresa aquest fet contribueix a la creació de consciència ecològica per si mateix. Tot i que confessen que “perquè sigui massiu, com a mínim cal oferir la mateixa qualitat i preu que altres empreses de distribució convencionals”. No obstant això, “les grans empreses cada vegada són més susceptibles a les problemàtiques mediambientals” i afirmen que per aquest motiu recorren a empreses com la seva.

vanAPEDAL estan convençuts que “s'està fent feina que va calant i a poc a poc s'aconsegueixen canvis que tenen repercussió mediambiental”. En aquest sentit, aplaudeixen l'interès i impuls per part de les institucions d'iniciatives com la seva i ho consideren “una feina necessària i imprescindible”. Creuen que és l'Administració qui “ha d'impulsar aquest canvi, i ho està fent”.

Així doncs, per seguir avançant per aquest camí de canvi i sostenibilitat, “cal convèncer que utilitzar sistemes amb valors mediambientals és rentable” assegura vanAPEDAL, per tal d'apropar-se a l'empresa privada, vincular valors ambientals amb rendibilitat econòmica.

Una altra de les bases d'aquesta iniciativa que pedaleja pels carrers de Barcelona és el treball en xarxa ja que formen part de la Cooperativa Som Ecològica, així com de l'Asociación de Empresas de Ciclogística de España i de la European Cycle Logistics Federation. VanAPEDAL és una empresa que aposta pel **Progrés i desenvolupament** lligat a la sostenibilitat de l'entorn.

De la teoria a la pràctica

Una pràctica del vostre dia a dia que contribueixi a la sostenibilitat?

El repartiment de mercaderies amb vehicles no contaminants.

Amb l'educació ambiental aconseguirem...

...millorar l'aire que respirem a les ciutats.

Un repte assolit?

Arribar a un punt de sostenibilitat econòmica.

Un repte pendent?

Millorar les condicions amb les que es treballa.

Organitza:

Amb el suport de:

Ajuntament de Barcelona

Escola Sant Ramon Nonat

“Cal veure la sostenibilitat i l'ecologia com una oportunitat, com un canvi”

Les evidències que ens mostren la necessitat de caminar cap a unes ciutats més sostenibles, cada dia es fan més presents (contaminació atmosfèrica, generació de residus, canvi climàtic...). La ciutat de Barcelona va emprendre aquest camí amb l'adhesió a la **Carta d'Aalborg** el 1995 i el posterior **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2002-2012**. Però per tal d'abordar aquests reptes, la comunicació i l'Educació Ambiental es converteixen en elements indispensables per generar aquests canvis i augmentar el grau de consciència social.

Així doncs, amb l'objectiu de reflexionar i generar debat, entomem els següents reptes marcats per a la ciutat de Barcelona, a través dels deu punts del **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2012-2022**, i posem el focus en aquelles entitats i pràctiques que avui en dia contribueixen a la sostenibilitat ambiental i social.

Situada entre Les Corts i Collblanc, l'**Escola Sant Ramon Nonat**, signant del Compromís segueix les línies d'acció emmarcades en el **punt 9: Educació i acció ciutadana: de la conscienciació a la coresponsabilització amb coneixement de causa**. “L'educació i la comunicació són instruments fonamentals per progressar en la cultura de la sostenibilitat i contribuir a l'adquisició de nous valors, actituds i comportaments”, indica la diagnosi d'aquest apartat i tant es així que des d'aquest centre afirmen: “Els projectes desenvolupats a l'escola calen en l'alumnat i aquest ho transmet a llurs famílies que a l'hora ho transmeten a l'entorn. És un canvi costós però hem observat que després d'uns quants anys el canvi comença a ser possible”.

Una de les pràctiques que desenvolupen a l'escola per crear consciència ecològica és l'Eskamot verd, una comissió dinamitzadora que du a terme accions d'eco- comunicació a través de les quals expliquen bones pràctiques, tan pròpies com alienes. A més, també treballen la comunicació entre les persones que formen la comunitat educativa de l'escola i el seu entorn, a través de teatralitzacions i accions personalitzades.

Una altra de les pràctiques és la campanya la “Revolució verda”, un repte en forma de joc que interpel·la a tota la comunitat educativa perquè realitzi cada una de les 30 pràctiques proposades i les difonguin amb fotografies a través de les xarxes socials. “La campanya va tenir molt bona acceptació i es van unir un munt d'entitats que van participar del joc”, conclouen.

Tot això ha fet que a dia d'avui, en qualsevol de les accions o les pràctiques que es duguin a terme a l'escola se'n valori l'impacte ambiental de manera implícita i des de tots els sectors.

Per tant, per aconseguir implicar els diversos actors que tenen relació amb l'escola, així com la ciutadania en general, en accions que aposten per la sostenibilitat ambiental i social asseguren que “cal abandonar la concepció ambientalista pessimista i sancionadora” i afegeixen: “Cal veure la sostenibilitat i l'ecologia com una oportunitat, com un canvi”.

Tal i com explica l'apartat **Educació i acció ciutadana** “la xarxa de signants és una peça fonamental en la promoció dels valors i dels objectius del **Compromís**”. I com a signant, l'escola assegura que quan les propostes que els arriben des de les institucions “són engrescadores o ens permeten la participació costen molt menys d'aterrar”.

Així doncs, tal i com descriu el **Compromís** en l'apartat 9: “Hem d'entendre que la sostenibilitat és responsabilitat de tots i cadascun de nosaltres, i hem de passar de la retòrica a l'acció, per construir junts la ciutat que desitgem per a nosaltres i per a les generacions futures”. I en aquest camí avança l'escola Sant Ramon Nonat amb les seves pràctiques, concretament amb l'Eskamot verd: “La comissió dinamitzadora, novament, juga un paper decisiu. La comunitat l'ha integrat com la cara visible de la sostenibilitat”.

De la teoria a la pràctica

Una pràctica del vostre dia a dia que contribueixi a la sostenibilitat?

A l'escola ja desenvolupem més de 10 projectes relacionats amb la cultura de la sostenibilitat i les bones pràctiques... Però pensem que si n'hem de destacar un és l'experiència de l'Eskamot verd i la seva comissió dinamitzadora. Les seves accions han capgirat la manera de ser de l'escola de dalt a baix. L'apoderament i la participació dels joves com a motor de canvi ha estat l'espurna que ha transformat l'escola i la comunitat educativa.

Des de que l'escola ha generat processos participatius que han permès a tots els sectors sentir-se participants de les decisions i les accions i sobretot des de que hem creat una comissió dinamitzadora que ha comunicat les accions, els resultats i les conseqüències de les nostres accions la sostenibilitat i el medi ambient han esdevingut un dels eixos centrals del nostre caràcter propi.

Amb l'educació ambiental aconseguirem....

...formar ciutadans conscients d'on viuen, que saben com viure i que treballen (i lluiten) coherentment per aconseguir un món on viure.

Un repte assolit?

Aconseguir que cada una de les accions que es planteja a l'escola siguin de l'àmbit que siguin i liderades pel sector que sigui, passin necessàriament un filtre ambiental. I la construcció d'una xarxa sòlida que fomenti els bons hàbits sostenibles. Aconseguir que la transformació traspassi les quatre parets de l'escola.

(Tot i que podem detallar aspectes més concrets com: aconseguir pràcticament residu 0 a l'hora d'esmorzar a la 1a etapa de l'escola o reduir la presència de paper d'alumini pràcticament a 0 a infantil i primària)

Un repte pendent?

Aconseguir participar i fer participar a altres agents de l'entorn en projectes conjunts (Residu 0 en els esmorzars de tot l'alumnat de l'escola).

Organitza:

Amb el suport de:

Ajuntament de
Barcelona

AAVV de Sarrià

“No som un actor d’educació ambiental, en sentit estricte, però el cert és que fem molta educació i sensibilització ambiental”

Les evidències que ens mostren la necessitat de caminar cap a unes ciutats més sostenibles, cada dia es fan més presents (contaminació atmosfèrica, generació de residus, canvi climàtic...). La ciutat de Barcelona va emprendre aquest camí amb l'adhesió a la **Carta d'Aalborg** el 1995 i el posterior **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2002-2012**. Però per tal d'abordar aquests reptes, la comunicació i l'Educació Ambiental es converteixen en elements indispensables per generar aquests canvis i augmentar el grau de consciència social.

Així doncs, amb l'objectiu de reflexionar i generar debat, entomem els següents reptes marcats per a la ciutat de Barcelona, a través dels deu punts del **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat 2012-2022**, i posem el focus en aquelles entitats i pràctiques que avui en dia contribueixen a la sostenibilitat ambiental i social.

L'**Associació de Veïns de Sarrià** du a terme una tasca de sensibilització ambiental entre el veïnat, ja que “a Sarrià com a tal no hi ha una entitat ecologista o naturalista”, asseguren, i per això és la vocalia de medi ambient de l'associació qui desenvolupa aquesta tasca. Tot i això, puntualitzen que no són els únics que fan feina en aquest sentit i també reconeixen la feina del Centre Excursionista Els Blaus i a la Casa Orlandai “que han fet de la sostenibilitat un dels seus eixos de treball”.

Els projectes impulsats i difosos per l'Associació de Veïns de Sarrià encaixen perfectament en l'**últim punt** del Compromís: **Resiliència i responsabilitat planetària: de la resposta puntual a l'acció global**. En aquest sentit, l'Associació destaca l'impuls que han donat a la implantació d'un sistema de recollida selectiva porta a porta al barri, “ha suposat una petita eco-revolució a nivell veïnal”. Malgrat algunes reticències, asseguren que “amb el canvi de sistema el barri ha passat del 19% al 60% de reciclatge en uns mesos”. Però no es conformen, ja que des de l'Associació s'apostava per un sistema de recollida de 4 fraccions sense rebuig, així que ho tenen clar: “Seguirem insistint. Volem Residu Zeo real”.

Tal i com indica aquest punt del **Compromís**: “Les ciutats tenen una gran responsabilitat en la recerca de solucions, atès que concentren una bona part del consum de recursos i generen impactes ambientals locals i globals”. Per això des de l'Associació han dut a terme accions per tal contribuir a la consciència ecològica ja que veuen que “els temes ambientals no són els més mobilitzadors actualment, tot i que sí que percebem que hi ha una gran preocupació al respecte”. Així doncs, han organitzat una plantada d'alzines “per reivindicar el patrimoni natural d'aquest barri als peus de Collserola”, han fet una “autòpsia dels residus” i des de fa poc han creat una plataforma per lluitar contra la contaminació de l'aire, amb el nom Sarrià Respira.

Gràcies a això han aconseguit que se situï una estació de control de l'aire al mig del barri. Estan convençuts que mesures com aquesta contribueixen a visibilitzar i “posa el tema de la contaminació atmosfèrica a sobre la taula”. A través de les seves xarxes socials, la web i el butlletí es pot fer seguiment d'aquesta iniciativa i moltes altres.

Però la relació amb les administracions no sempre és fàcil i des de la mateixa associació admeten: “Tenim una relació d'amor-odi amb les institucions. Per una banda ens han fet molt de cas i ens han ajudat molt a tirar endavant projectes, però per altres ens posen mil pegues i excuses, a vegades veritables entrebancs sense sentit que ens ho aturen tot”. Entenen que “són grans màquines on els canvis es donen de forma molt progressiva i lenta”. Tot i això afirmen: “Val a dir que d'uns anys cap a aquí la sensibilitat ambiental de les administracions ha anat a l'alça. No tant com ens agradaria, potser, però s'ha de reconèixer que en alguns temes s'ha avançat molt. El **Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat** n'és un molt bon exemple de cas d'èxit”.

Per tot això, la tasca que desenvolupa l'Associació de Veïns de Sarrià es pot emmarcar dins el camp de l'Educació Ambiental: “No som un actor d'educació ambiental, en sentit estricte, però el cert és que fem molta educació i sensibilització ambiental”. I per això, “participem activament en un grup de treball de medi ambient amb la resta de Associacions de Veïns a la FAVB, estem a la Taula d'Entitats de Sarrià (som un barri amb molt teixit associatiu) i també en totes les activitats que proposa Barcelona + Sostenible”.

Tampoc perden l'ocasió d'estar presents en altres projectes com Alimentem Collserola, la CEPA, la Casa Orlandai i Ciència en Societat. A més puntualitzen que un dels seus projectes amb més atenció mediàtica últimament, el porta a porta, el van socialitzar en el marc dels projectes Barcelona pel Clima amb 7 entitats més. Exemples de xarxa i col·laboració per a una **Resiliència i responsabilitat planetària**.

De la teoria a la pràctica

Una pràctica del vostre dia a dia que contribueixi a la sostenibilitat?

Una cosa que hem incorporat aquest any és en la Paella de Festa Major (més de 200 comensals) i en la botifarrada que organitzem l'Associació (uns 70 comensals) fem servir vaixelles, cobreteria i gots reutilitzables per reduir la generació de plàstic d'un sol ús.

Amb l'educació ambiental aconseguirem....

...crear una consciència col·lectiva sensible als temes ambientals que permetrà la millora de la qualitat de vida dels nostres veïns i veïnes.

Un repte assolit?

La implantació de la recollida selectiva porta a porta a Sarrià.

Un repte pendent?

Que Sarrià esdevingui la primera ZUAP (Zona Urbana d'Atmosfera Protegida) de Barcelona.

Organitza:

Amb el suport de:

Ajuntament de
Barcelona

